

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4027/2545

นางจูน ปีทริช ฟลูเกอร์โจทก์ ฟลูเกอร์นายสมศักดิ์ อัตตวนิช กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1715, ป.พ.พ. มาตรา 1711, ป.พ.พ. มาตรา 1713, ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.พ. มาตรา 84, พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 3, พ.ร.บ.ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 8, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 153

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายฯ มิได้บัญญัติเรื่องอำนาจของผู้จัดการมรดกที่จะต้องใช้ กฎหมายใดบังคับ กรณีจึงต้องใช้กฎเกณฑ์ทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ตามมาตรา 3 ซึ่งอาจเป็นกฎหมายสัญชาติหรือกฎหมายภูมิลำเนา โจทก์มีสัญชาติอังกฤษและมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศอังกฤษ ไม่ว่าจะใช้หลักกฎหมายสัญชาติหรือกฎหมายภูมิลำเนา กฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีย่อมได้แก่กฎหมายแห่งประเทศอังกฤษ แต่โจทก์มิได้นำสืบให้ศาลเห็นเป็นที่ชัดแจ้งว่ากฎหมายอังกฤษบัญญัติเรื่องอำนาจของผู้จัดการมรดกไว้อย่างไร คงมีเพียงผู้รับมอบอำนาจโจทก์เบิกความว่าผู้จัดการที่เหลือเพียงคนเดียวสามารถจัดการมรดกของผู้ตายต่อไปได้ ซึ่งเลื่อนลอยไม่อาจรับฟังได้ กรณีจึงต้องใช้กฎหมายภายในประเทศไทยบังคับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายซึ่งเป็นคนสัญชาติอังกฤษตามคำสั่งศาลแห่งประเทศอังกฤษร่วมกับ จ. เมื่อ จ. ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกคนหนึ่งถึงแก่ความตาย โจทก์เพียงคนเดียวจะฟ้องคดีตามลำพังโดยยังมิได้ขอให้ศาลมี คำสั่งอนุญาตให้โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกแต่ผู้เดียว ย่อมเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งศาล โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง กรณีไม่อาจนำ ป.พ.พ. มาตรา 1715 มาใช้บังคับได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาด และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายซึ่งเป็นคนสัญชาติอังกฤษและเป็นผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาลแห่งประเทศอังกฤษ เช่นนี้อำนาจของผู้จัดการมรดกจะเป็นไปตามกฎหมายของประเทศใด ย่อมเป็นไปตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. ๒๔๘๑ แต่ตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวมิได้บัญญัติถึงเรื่องอำนาจของผู้จัดการมรดกที่ต้องใช้กฎหมายใดบังคับ กรณีจึงต้องใช้กฎเกณฑ์ทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศคดีบุคคลตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าวบังคับ ซึ่งตามกฎหมายที่นำมาใช้บังคับอาจเป็นกฎหมายสัญชาติหรือกฎหมายภูมิลำเนา โจทก์คดีนี้มีสัญชาติอังกฤษและมีภูมิลำเนาอยู่ใน ประเทศอังกฤษ ดังนั้นไม่ว่าจะใช้หลักกฎหมายสัญชาติหรือกฎหมายภูมิลำเนากฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีย่อมได้แก่กฎหมายแห่งประเทศอังกฤษ แต่การที่ต้องใช้กฎหมายต่างประเทศบังคับแก่กรณีเช่นนี้เป็นหน้าที่ของโจทก์ต้องนำสืบให้เห็นว่ากฎหมายต่างประเทศนั้นบัญญัติไว้อย่างไร คงมีเพียงนายเกรียงศักดิ์ นันทเสน ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ เบิกความว่าคงมีผู้จัดการมรดกที่เหลือเพียงคนเดียวสามารถจัดการมรดก

ของผู้ตายต่อไปได้ ซึ่งเลื่อนลอยไม่อาจรับฟังได้ ดังนั้นเมื่อโจทก์มิได้นำสืบให้ศาลเห็นเป็นที่ชัดเจนว่ากฎหมายของประเทศอังกฤษบัญญัติไว้เช่นนั้นจริง กรณีนี้จึงต้องใช้กฎหมายภายในประเทศบังคับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. ๒๔๘๑ ซึ่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๑๕ บัญญัติถึงเรื่องการที่บุคคลหลายคนเป็นผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม ถ้าผู้จัดการมรดกบางคนไม่สามารถหรือไม่เต็มใจที่จะจัดการ และยังมีผู้จัดการมรดกเหลืออยู่แต่คนเดียว ผู้นั้นมีสิทธิที่จะจัดการได้ โดยลำพัง แต่คดีนี้โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาลร่วมกับนายจอห์นจึงไม่อาจนำมาตรา ๑๗๑๕ มาใช้บังคับได้ เมื่อนายจอห์นซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกคนหนึ่งถึงแก่ความตาย โจทก์เพียงคนเดียวจะฟ้องคดีนี้ต่อไปตามลำพังโดยมิได้ขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการมรดกแต่ผู้เดียว ย่อมเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งศาล โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องพิพาทขายัน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

องค์คณะ

วรนาถ ภูมิถาวร · ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน · วัฒนชัย โชติชูตระกูล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4027/2545>